

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนากลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มสตรีสหกรณ์จำนวน 29 กลุ่ม มีตัวแทนกลุ่มจำนวน 232 คน ที่อยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ผลการศึกษาครอบคลุมประเด็นหลัก ๆ คือ สภาพทั่วไปของสมาชิกและกรรมการของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุปผลการวิจัย

สภาพทั่วไปของสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาสมาชิกจำนวน 116 คน พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 47 - 57 ปี การศึกษาของสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์อยู่ในระดับประถมศึกษา สมาชิกโดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,001 - 7,000 บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 3,001 - 5,000 บาท และสมาชิกส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารหรือความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพจากกลุ่มสตรีสหกรณ์

สภาพทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาคณะกรรมการจำนวน 116 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 47 - 57 ปี การศึกษาของคณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์อยู่ในระดับมัธยมศึกษา คณะกรรมการส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ

5,001 - 7,000 บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 3,001 - 5,000 บาท และส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารหรือความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพจากกลุ่มสตรีสหกรณ์

ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่มเป็นรายชื่อทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยสมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ คือ ประธานต้องเป็นผู้ริเริ่มในการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 และสมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ ประธานควรจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านการบริหารจัดการ พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านการบริหารจัดการเป็นรายชื่อทั้งหมดอยู่ในระดับมาก สมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ กลุ่มต้องจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายประจำทุกเดือน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.41 และสมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ กลุ่มผลิต จัดจำหน่ายสินค้าตามสถานที่จัดจำหน่ายสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านทรัพยากรในท้องถิ่น พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อระดับน้อย จำนวน 2 ข้อซึ่งสามารถสรุปได้ว่าสมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ ควรนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ย 3.62 และสมาชิกคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ วัสดุคิปที่ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายมีไม่เพียงพอต่อการผลิตสินค้าของกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ย 1.86

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านการการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ ระดับน้อย จำนวน 2 ข้อซึ่งสามารถสรุปได้ว่าสมาชิกมีความคิดเห็นว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกน้อยที่สุด คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรอื่น โดยมีค่าเฉลี่ย 1.53

**ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนากลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
ด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม**

1. ประธานต้องทุ่มเทกำลังความสามารถในการทำงาน โดยจะต้องเป็นผู้ริเริ่มในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ประธานต้องรู้จักรักษาผลประโยชน์ให้สมาชิก
3. ประธานควรดำเนินกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับกลุ่มสม่ำเสมอซึ่งในการดำเนินงานจะต้องตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มตามมติของที่ประชุม
4. ประธานต้องให้ความเคารพความคิดของสมาชิกและมีความเสียสละเพื่อสมาชิก
5. ประธานควรมีลักษณะของผู้นำกลุ่ม คือ ต้องเป็นผู้นำที่ดี รู้จักแก้ปัญหาภายในกลุ่มดูแลสมาชิก ต้องเป็นผู้ที่มีวินัย เป็นธรรม ซื่อตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้และเสียสละ
6. ประธานควรมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กและเยาวชน
7. ประธานต้องไม่เป็นผู้สร้างอิทธิพล แต่ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมกับสมาชิกและจะต้องได้รับการยอมรับจากสมาชิกในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

ด้านการบริหารจัดการ

1. ประธานหรือคณะกรรมการกลุ่มต้องทำงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกลุ่ม
2. กลุ่มต้องมีการกระจายหน้าที่ในการทำงานตามความรับผิดชอบให้กับสมาชิก
3. กลุ่มจะต้องมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า
4. กลุ่มจะต้องมีการกำหนดระเบียบของกลุ่มไว้ให้ชัดเจนและต้องปฏิบัติตามระเบียบของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
5. กลุ่มควรจำหน่ายสินค้าตามสถานที่จัดจำหน่ายสินค้า เพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
6. กลุ่มจะต้องมีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายเป็นประจำทุกเดือน
7. กลุ่มต้องมีการระดมทุนจากสมาชิกเพื่อนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม
8. กลุ่มจะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มต่อภายนอกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นที่รู้จัก
9. กลุ่มจะต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติงานแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
10. กลุ่มต้องแจ้งผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบทุกเดือน

ด้านทรัพยากรในท้องถิ่น

1. กลุ่มควรมีเครื่องมือ อุปกรณ์การผลิตสินค้า มาประยุกต์ใช้กับทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อลดค่าใช้จ่ายภายในกลุ่ม และกลุ่มควรจะขอสนับสนุนงบประมาณจากทางราชการในด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสินค้า
2. สมาชิกควรมีทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตสินค้าเพราะในปัจจุบันนี้ในท้องถิ่นมีวัตถุดิบในท้องถิ่นแต่ไม่สามารถทำให้เกิดประโยชน์ได้เท่าที่ควร
3. สมาชิกควรใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อเป็นเอกลักษณ์ในการผลิตและประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย
4. กลุ่มควรมีทรัพยากรในท้องถิ่นมาทำเป็นบรรจุภัณฑ์ใส่ผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และยังเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มอีกด้วย
5. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าของกลุ่มยังมีไม่เพียงพอในการผลิตสินค้านั้นกลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกเพื่อมาซื้อวัตถุดิบ หรือควรมีปลูกวัตถุดิบทดแทนที่ใช้ไป

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

1. สมาชิกควรซื้อสินค้าของกลุ่มไปใช้ในครัวเรือนถือเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มและเมื่อกลุ่มมีกำไรสมาชิกก็จะได้รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ
2. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่ม เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง
3. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกลุ่มรวมทั้งต้องศึกษา กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของกลุ่มให้เข้าใจด้วย
4. สมาชิกควรมีส่วนร่วม วางแผนการดำเนินงานกลุ่มอย่างสม่ำเสมอและมีการประชุม สนทนากันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกันรวมทั้งร่วมวางแผนประชาสัมพันธ์และจัดจำหน่ายสินค้าโดยต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มสตรีกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานและการทำงานของกรรมการกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
5. สมาชิกควรร่วมกันพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าให้มีความหลากหลาย และขยายตลาดให้แพร่หลายมากขึ้น

ความคิดเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านผลกำไร พบว่า คณะกรรมการมีความคิดเห็นในด้านผลกำไรเป็นรายชื่อทั้งหมดอยู่ในระดับมากคณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุด

ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ คือ กลุ่มต้องหาแนวทางในการสร้างกำไรให้เกิดขึ้นจากการขายสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ การที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79

ผลการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านการได้รับสวัสดิการของสมาชิก พบว่า คณะกรรมการมีความคิดเห็นในด้านการได้รับสวัสดิการของสมาชิกเป็นรายชื่อทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ กลุ่มต้องมีการบริการข่าวสารวิชาการให้แก่สมาชิก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ การที่กลุ่มต้องจัดสวัสดิการสำหรับสมาชิกและครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94

ผลการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าพบว่าคณะกรรมการมีความคิดเห็นในด้านการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ ระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ กลุ่มต้องมีการพัฒนารูปแบบสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 และคณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ กลุ่มมีเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอในการผลิตสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ย 2.46

ผลการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า คณะกรรมการมีความคิดเห็นในด้านการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นรายชื่อทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์มากที่สุด คือ คณะกรรมการได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารงานกลุ่ม การทำบัญชีรับ - จ่าย การผลิตสินค้าจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 และกรรมการมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์น้อยที่สุด คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ จัดหาสถานที่แสดงสินค้า จัดหาตลาดให้กลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.03

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนากลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านผลกำไร

1. กลุ่มจะต้องหาแนวทางประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อที่จะทำให้กลุ่มขายสินค้าได้มากขึ้น
2. เมื่อกลุ่มมีผลกำไรจากการขายสินค้า กลุ่มควรจะมีการปันผลกำไรให้กับสมาชิกทุกคน
3. กลุ่มควรเพิ่มทุนในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนิน

กิจกรรมกลุ่ม

4. หน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเงินทุน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านการจัดหาช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการศึกษาอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก

ด้านการตอบสนองความต้องการของสมาชิก

1. เมื่อกลุ่มมีกำไรควรปันผลตามหุ้น เฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ และควรจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก
2. กลุ่มจะต้องบริการข่าวสาร ความรู้ทางวิชาการให้แก่สมาชิก
3. กลุ่มควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในกฎ ระเบียบของกลุ่ม และข้อบังคับ หรือฝึกอบรมการประกอบอาชีพ และส่งเสริมให้สมาชิกทำกิจกรรมร่วมกัน
4. การรวมกลุ่มสามารถช่วยให้สมาชิกมีการพบปะช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกันในด้านการประกอบอาชีพ

ด้านการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้า

1. กลุ่มจะต้องสำรวจความต้องการของลูกค้าก่อนที่จะผลิต เพื่อที่จะผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า
2. กลุ่มต้องมีการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
3. กลุ่มต้องมีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์และคุณภาพของสินค้าให้มีเอกลักษณ์เฉพาะ และตรงกับความต้องการของตลาด

ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. กลุ่มต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการทำงาน
2. กลุ่มต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางราชการจัดหาสถานที่แสดงสินค้า จัดหาตลาดให้กลุ่มอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนด้านการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ด้านงบประมาณ

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

ด้านคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำที่เป็นผู้ริเริ่มในการทำกิจกรรมกลุ่มให้ความเคารพในความคิดของสมาชิกและมีความเสียสละเพื่อสมาชิก มีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกโดยต้องตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มตามมติของที่ประชุมและควรจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสม่ำเสมอจากการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 4.03

มีความเห็นว่ากลุ่มสตรีสหกรณ์ประสบความสำเร็จในด้านนี้เนื่องจากในการจัดตั้งกลุ่มสตรีสหกรณ์จะต้องมีการแต่งตั้งผู้นำกลุ่มที่มีความเหมาะสมดังนั้นสมาชิกกลุ่มจึงควรคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของกลุ่มเองสอดคล้องกับการศึกษาของชนพรรณ การหมั่นดี (2543, หน้า 27 - 28) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและกลุ่มที่พัฒนาแล้วว่าส่วนหนึ่งคือกลุ่มจะต้องมีผู้นำที่ดีและเข้มแข็งและสอดคล้องกับการศึกษาของจันทนา ไอสกกระพันธ์ (2538, หน้า 15) ที่ว่าปัจจัยด้านลักษณะของผู้นำกลุ่มมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพโดยที่ผู้นำควรเป็นผู้ริเริ่มในการทำกิจกรรมกลุ่ม ควรเป็นที่ปรึกษากลุ่มควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการให้ความเห็นช่วยเหลือในแง่การพัฒนากลุ่มควรมีความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านการบริหารจัดการได้แก่กลุ่มต้องจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำทุกเดือนกลุ่มกลุ่มควรกำหนดระเบียบในการบริหารจัดการอย่างชัดเจน กลุ่มควรมีการวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า กลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิก กลุ่มต้องให้ความรู้ในการปฏิบัติงานกับสมาชิก กลุ่มควรรายงานผลการดำเนินงานต่อสมาชิกอย่างเป็นระบบ กลุ่มจะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มต่อภายนอกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและกลุ่มควรมีการผลิต จัดจำหน่ายสินค้าตามสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าจากการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 4.03 มีความเห็นว่ากลุ่มประสบความสำเร็จในด้านนี้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาทฤษฎีการบริหารของเฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) ที่พบว่ากระบวนการของการบริหารจัดการกลุ่ม คือ การวางแผนซึ่งหมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้นำที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจและกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานเพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคตการจัดองค์การซึ่งหมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้นำต้องจัดให้มีระเบียบในการบริหารงาน โครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่การประสานงาน หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้นำจะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันก็จะทำให้กลุ่มสตรีสหกรณ์ประสบความสำเร็จเช่นกัน

ด้านทรัพยากรในท้องถิ่น ได้แก่ สมาชิกนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตสินค้า กลุ่มนำเครื่องมืออุปกรณ์การผลิตสินค้ามาประยุกต์ใช้กับทรัพยากรในท้องถิ่น สมาชิกควรใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาเป็นเอกลักษณ์ในการผลิตสินค้า กลุ่มใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาการทำบรรจุภัณฑ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายมีความเพียงพอต่อการผลิตสินค้าของกลุ่มจากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 2.88 มีความเห็นว่ากลุ่มมีทรัพยากรในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางซึ่งถือได้ว่ามีกลุ่มจำนวนที่น้อยมากที่ประสบความสำเร็จในด้านนี้อาจเนื่องมาจากสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนแต่ละกลุ่มอาจยังไม่เหมาะสมที่จะทำให้กลุ่มสตรีสหกรณ์ประสบความสำเร็จได้ดังนั้นการดำเนินงานกลุ่มก็ควรคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก

หรือสมาชิกกลุ่มก็ควรมีการแสวงหามาทดแทนเพื่อให้กลุ่มประหยัทรายจ่ายในการดำเนินกิจการได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2543) ได้ให้ความหมายของแนวคิดทฤษฎีใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาที่ยั่งยืนว่าเป็นแนวคิดการพัฒนาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเป็นการรวมพลังภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการพัฒนาควบคู่กับความเจริญที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติและตอบสนองต่อความต้องการของคนในปัจจุบัน แนวคิดทฤษฎีใหม่เป็นแนวพระราชดำริที่ผ่านการทดลองและพิสูจน์จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เป็นการสร้างสรรค์ธรรมชาติที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างดิน น้ำ พืช สัตว์ คน ให้เกื้อกูลแก่กันและกันแบบองค์รวมของระบบนิเวศที่ยั่งยืนเพื่อให้สนองต่อระบบเศรษฐกิจเกี่ยวกับการผลิต ระบบสังคมระบบสังคมวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่จะเกื้อกูลต่อคุณภาพชีวิตถ้าหากกลุ่มมีความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบได้เองในท้องถิ่นเพื่อการผลิตซึ่งหากเป็นลักษณะกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับสภาพทรัพยากรในท้องถิ่นที่เทคนิคการทำไม่ซับซ้อนก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มสตรีสหกรณ์ประสบความสำเร็จ

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ได้แก่ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มสมาชิก ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกลุ่มอย่างสม่ำเสมอสมาชิกควรมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกควรมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎ ระเบียบและข้อบังคับของกลุ่ม สมาชิกควรได้รับเงินปันผลเมื่อกลุ่มมีกำไร สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่มสมาชิกซื้อสินค้าของกลุ่ม ไปใช้ในครัวเรือน สมาชิกมีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรอื่นจากการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 3.63 มีความเห็นว่าสมาชิกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมดีมากและมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมโดยประสพสุข คีอินทร์ (2531, หน้า 21) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การมีส่วนร่วมในการประเมินผลซึ่งรูปแบบการมีส่วนร่วม เช่น เป็นสมาชิกเป็นสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมเป็นสมาชิกผู้บริจาคเงินเป็นกรรมการและเป็นประธานทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของพรทิพย์ ศรีแสงจันทร์, ชุมพร พวงประยงค์, และสุพจน์ ชุตินันท์ (2539, หน้า 16) ที่ว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์

ความคิดเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านผลกำไร ได้แก่ กลุ่มต้องหาแนวทางในการสร้างกำไรให้เกิดขึ้นจากการขายสินค้ากำไรของกลุ่มควรนำไปเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต้อง

ให้การสนับสนุนงบประมาณ จากการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 3.93 มีความคิดเห็นว่า กลุ่มประสบความสำเร็จในด้านนี้จึงสอดคล้องกับการศึกษาของจันทนา โอสกกระพันธ์ (2538, หน้า 15) ที่พบว่าปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ได้แก่ กลุ่มจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเพื่อจ่ายเป็นเงินปันผล เหลือคืนตามหุ้นให้สมาชิกอย่างยุติธรรมและกลุ่มเก็บเป็นทุนสำรองเพื่อดำเนินงานกลุ่มปีต่อไปสมาชิกมีความรู้สึกพอใจและภูมิใจชื่อเสียงของกลุ่มในสังคมมาก เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรของกลุ่มอื่นๆ ที่สมาชิกรู้จักและไพรัตน์ ฤทธิ์ประเสริฐ (2540) พบว่า การประสบความสำเร็จด้านผลกำไร มีปัจจัยหลายประการ เช่น ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลที่ประกอบการเงินลงทุนและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการผลกำไรปัจจัยด้านที่สำคัญและเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงอย่างยิ่งต่อผู้นำในองค์กร

ด้านการได้รับสวัสดิการของสมาชิก ได้แก่ กลุ่มต้องมีการบริการข่าวสารวิชาการให้แก่สมาชิก กลุ่มต้องมีการปันผลตามหุ้นให้กับสมาชิก มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สมาชิก กลุ่มต้องจัดให้สมาชิกทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนระหว่างสมาชิกด้วยกันและกลุ่มต้องดำเนินการจัดให้มีสวัสดิการสำหรับสมาชิกและครอบครัวจากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 4.01 มีความคิดเห็นว่ากลุ่มประสบความสำเร็จในด้านนี้เพราะคณะกรรมการมีความคิดเห็นว่าการได้รับสวัสดิการของสมาชิกนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมากในการทำกิจกรรมกลุ่มและสมาชิกก็มีความสนใจในการที่จะเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจันทนา โอสกกระพันธ์ (2538) เกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและการศึกษาของสุรพล กาญจนจิตรและประภาส ศิลปรัศมี (2539, หน้า 93 - 95) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพจากเรื่องดังกล่าว พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จส่วนหนึ่ง คือ กลุ่มอาชีพที่สามารถจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้

ด้านการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้า ได้แก่กลุ่มควรมีการพัฒนารูปแบบสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ควรสำรวจความต้องการลูกค้าเพื่อผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด กลุ่มต้องมีการพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต กลุ่มควรมีเครื่องมือ อุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมในการผลิตสินค้าจากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 3.83 มีความคิดเห็นว่ากลุ่มประสบความสำเร็จด้านนี้ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่ามีสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์ควรหาวิธีและสนใจที่จะหาแนวทางในการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ถิ่นทม สุทธิ (2543, หน้า 17) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพส่วนหนึ่ง คือ การสาธิตสินค้า การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการพัฒนาคุณภาพสินค้า

ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ คณะกรรมการ ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารงานกลุ่ม การทำบัญชีรับ - จ่าย การผลิตสินค้าจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในกิจกรรมของกลุ่ม คณะกรรมการได้ร่วมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินกิจกรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐจัดหาสถานที่แสดงสินค้าจัดหาตลาดให้กลุ่มอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกลุ่มสตรีสหกรณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุรพล กาญจนจิตรานและประภาส ศิลประคณี (2539, หน้า 93 - 95) และการศึกษาของถันทม สุทธิ (2543, หน้า 15) ที่ว่าการที่กลุ่มได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการในด้านต่าง ๆ หรือกลุ่มมีกิจกรรมด้านการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐการออกร้านจำหน่ายสินค้า การพัฒนารูปแบบสินค้าและทัศนศึกษา ดูงานก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพนอกจากนี้การศึกษาของปรียา เกิดโชคชัย (2537, หน้า 18) พบว่าหากหน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาในเรื่องความสะดวกในด้านการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่มีในท้องถิ่นและการสนับสนุนด้านความรู้การเพิ่มทักษะฝีมือโดยการจัดฝึกอาชีพการติดตามผลการส่งเสริมและให้คำแนะนำด้านการตลาดอย่างสม่ำเสมอจะทำให้กลุ่มและสมาชิกคงอยู่และมีรายได้ที่แน่นอนเพิ่มขึ้นและมนัส แก้วประพันธ์ (2541) ได้ศึกษาผลสำเร็จในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน(กพสม.) ศึกษากรณีจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคเอกชน การได้รับข่าวสารจากภายนอกที่แตกต่างกัน ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของกพสม.และเงินกองทุนพัฒนาสตรีหมู่บ้าน

จากผลการศึกษาที่น่าเสนอมาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นผลดีอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและสังคมเพราะจะเห็นได้ว่าเกิดประโยชน์แก่สมาชิกที่เข้ามารวมกลุ่มประกอบอาชีพ เช่น ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว คือ ผู้ที่เข้ามารวมกลุ่มมีงานทำเกิดรายได้เพิ่มขึ้นลดปัญหาการว่างงาน โดยไม่ต้องเดินทางไปทำงานที่อื่น สามารถให้ความดูแลและใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัวของตนได้อย่างอบอุ่นสามารถพึ่งตนเองได้ และนำมาช่วยเหลือครอบครัวได้จะทำให้รู้สึกมีความภาคภูมิใจในตนเองว่าได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม การตัดสินใจร่วมกันสามารถนำเสนอความคิดเห็นแสดงศักยภาพของตนเองที่มีอยู่อย่าง เป็นอิสระเกิดการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกเองและเมื่อผลผลิตที่ได้จากกลุ่มก็นำไปใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือนซึ่งสามารถลดรายจ่ายได้ทางหนึ่งทั้งนี้การรวมกลุ่มยังมีประโยชน์ต่อชุมชนคือสมาชิกจะมีการแสวงหาทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่มาผลิตสินค้าทำให้เกิดการอนุรักษ์และการวางแผนมีการนำมาใช้อย่างประหยัดและรู้คุณค่าสร้างพื้นฐานในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

อาศัยวัฒนธรรมชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักเพื่อเป็นแนวทางทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนด้านอื่น ๆ อย่างเข้มแข็งและยังมีประโยชน์ต่อสังคมเมื่อปัญหาการไม่มีงานทำลดลงสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ปัญหาสังคมก็จะไม่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเพราะทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างครบถ้วนและไม่เป็นภาระของสังคม สมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์สามารถพึ่งตนเองได้ตามอัตภาพเกิดการรวมตัวกันในรูปแบบกลุ่มสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชนซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งประกอบด้วยปัจจัยในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วสามารถทำให้กลุ่มสตรีสหกรณ์ประสบความสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. กลุ่มสตรีสหกรณ์ควรรักษาทรัพยากรในท้องถิ่นหรือชุมชนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ โดยควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ ในด้านเทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สินค้าของกลุ่มเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐควรเพิ่มความรู้ ทักษะให้คณะกรรมการกลุ่ม เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยี การบริหารงานและการทำงานระบบกลุ่มเพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของกลุ่มสตรีสหกรณ์และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับผู้นำกลุ่มหรือประธานกรรมการกลุ่มเพราะสามารถให้ข้อมูลได้อย่างละเอียดชัดเจน และรวดเร็วซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของกลุ่มสตรีสหกรณ์
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงคุณภาพแบบเจาะลึก เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์ในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มสตรีสหกรณ์กลุ่มอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในมิติเดียวกันระหว่างคณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกกลุ่มสตรีสหกรณ์